

عنوان درس : بررسی مسائل اجتماعی ایران گروه علوم اجتماعی

کتابخانه الکترونیکی **PNUEB**

WWW.PNUEB.COM

تعداد واحد: 3 نظری

منبع : بررسی مسائل اجتماعی ایران

مؤلف: گروه مؤلفان

انتشارات: دانشگاه پیام نور

چاپ سوم : 1385

تابستان 1385

شهناز صداقت زادگان گروه علوم اجتماعی

Payam Noor University Ebook

PNUEB

معرفی درس بررسی مسائل اجتماعی ایران

- بررسی مسائل اجتماعی ایران از دروس اصلی و الزامی رشته علوم اجتماعی است. پیش نیاز این درس روش تحقیق و نظریه های جامعه شناسی 2 است. در این درس دانشجو با نحوه طرح مسئله در حوزه اجتماع آشنا می گردد. همچنین برخی از عمده ترین مسائل اجتماعی جامعه ایران مطرح می شود و از این طریق دانشجو شاهد کاربرد بحث های نظری رشته جامعه شناسی در تحلیل مسائل جامعه خود خواهد بود.

مقاله 1: طرح مسائل اجتماعی در
ایران
محمد عبدالهی

www.pnuweb.com

Payam Nour University Ezo

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. شناخت راههای تشخیص مساله اجتماعی
2. بررسی ویژگی های مسئله اجتماعی
3. نحوه طرح مساله اجتماعی

شناسايي مسئله اجتماعي

- مسئله اجتماعي از سه طريق شناسايي مي شود:
- مسئله اي که مانعي بر سر راه توسعه باشد.
- مسئله اي که اندیشمندان اجتماعي آن را مانع توسعه بدانند.
- وفاق جمعي آن را مسئله تشخيص دهد.

مفاهيم مسئله اجتماعي

- 1 - وجوه توسعه :
- توسعه داراي دووجه است وجه ارزشي و وجه اثباتي. شناخت مسائل اجتماعي موکول به اين دو وجه است.
- وجه ارزشي هنجاري در پي اهداف و کمال مطلوب ها است.
- وجه اثباتي و واقعي در پي رسيدن به هدف است.

ادامه مفاهیم مسئله اجتماعی

- 2 - اهداف توسعه :
- الف . اهداف عام منبعت از ارزش های عام و فراگیر چون دانایی ، خردگرایی ، صداقت و عدالت که در بین همه مشترک است .
- ب . اهداف خاص مرتبط با ارزش های خاص گروهها ، طبقات ، شهر و روستا متفاوت است .
- شناخت مسائل اجتماعی موکول به شناخت نظام ارزش ها و اهداف توسعه و موانع تحقق این اهداف است .

الف. ویژگی های مسئله اجتماعی

- اجتماعی بودن : مسئله اجتماعی محصول حیات اجتماعی شامل طبقات، ایل، قشر، شهر، روستا و غیره است.
- عمومی بودن : در همه جوامع با کمیت و کیفیت متفاوت این مسائل مشاهده می شود.
- تاریخی : طی یک فرایند تاریخی به وجود می آیند و ابتدا به ساکن نیستند.

ادامه ویژگی های مسئله اجتماعی

- واقعی بودن: طبق تجربه می توان به وجود آن پی برد. مسئله یابی با مسئله آفرینی فرق دارد. مسئله یابی موضوعی است که قبلا رخ داده است اما مسئله یابی در آینده ممکن است مسئله شود.
- مسئله اجتماعی با آسیب اجتماعی فرق دارد. اعمال خلاف قانون و اخلاق جزء آسیب های اجتماعی تلقی می شوند.

ادامه ویژگی های مسئله اجتماعی

- بعد کیفی و ربط ارزشی داشتن: هوارد بکر به تعاریف ذهنی از شرایط عینی اشاره می کند. پس باید محقق به افراد مراجعه کند. زیرا دولت ها و طبقات مسلط معمولاً عوامل تهدید کننده منافع خود را به عنوان مسائل اجتماعی مردم معرفی می کنند.
- راه حل انتخاب جامعه به عنوان واحد تحلیل است.

ادامه ویژگی های مسئله اجتماعی

- متغیر و نسبی : مسائل اجتماعی بر حسب زمان و مکان فرق دارند. هر چه از واحد بزرگتر به سمت واحد کوچک تر می رویم مسئله خاص تر می شود.
- تکثر و تنوع : در ابعاد مختلف فرهنگی – اجتماعی ، سیاسی ، زیست محیطی ، دینی، هنری و غیره می توان مسائلی را یافت.

ادامه ویژگی های مسئله اجتماعی

- کثیر الابعاد : ریشه در سطوح مختلف خرد و کلان و یا در فرهنگ ، اجتماع، سیاست و حتی نظام جهانی ریشه دارد و یافتن راه حل نیز نیازمند همکاری افراد مختلف از دسته های مختلف است.
- قابل کنترل بودن: قابل اصلاح هستند به شرط شناخت ریشه ها و برنامه ریزی کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت . چنانچه برخی از مسائل اجتماعی ذاتی نظام اجتماعی غالب باشد مردم به انقلاب و تحول نظام موجود گرایش پیدا می کنند.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (1 - وجود يك واحد تحليل اجتماعي مشخص)

- وجود يك واحد تحليل اجتماعي مشخص به عنوان واحد تحليل كه مي تواند يك گروه ، قشر ، طبقه و يا اجتماع ملي و بين المللي باشد. اعضاي هر واحد داراي اهدافي مشترك هستند . اگر براي رسيدن به اهداف با مانع روبرو شوند مسئله ايجاد مي شود. مسائل اجتماعي بر اساس واحدهاي اجتماعي متغيرند . همبستگي قومي براي يك قوم عادي است اما براي كل جامعه مي تواند مانع انسجام باشد.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 - محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- وجود محقق آشنا با بینش و روش های جامعه شناختی.
- دارندورف: فلسفه پیدایش جامعه شناسی پاسخ گویی علمی به مسائل اجتماعی از جمله نابرابری های اجتماعی است. یکی از مشکلات اساسی بشر نداشتن تصویری روشن از آینده ، عدم ارزیابی دقیق مقدرات و محدودیت های گذار از وضع موجود به مطلوب است.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- دیدگاه نظم و ثبات جامعه را ترکیب متعادل عناصر و مبتنی بر وفاق ارزشی، هنجاری می داند. هر آنچه این نظم و تعادل را بر هم زند مسئله اجتماعی است.
- مرتن به الگوهای تطابق ناهمنوایانه مانند مناسک گرایي، بدعت، واپس گرایي و شورش را ناشی از ناهماهنگی کارکرد دو عنصر ساختاری فرهنگ و اجتماع می داند.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- پارسنز کارکردهای اصلی جامعه را تطابق ، هدف یابی ، یگانگی و ثبات می داند . هر آنچه مانع کارکرد عناصر اساسی شوند مسئله اجتماعی ایجاد می کنند.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- دیدگاه تضاد و تحول تاکید بر عوامل اقتصادی و سخت افزاری است که زمینه تحول سیاسی و فرهنگی را در روبنا ایجاد می کند. هر آنچه مانع تحول و تطابق روابط تولید مناسب با سطح رشد نیروهای مولد و روبنا با زیر بنای اقتصادی باشد مسئله اجتماعی ایجاد می کند.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- دیدگاه کلان :
- واقعیت گرا و ساخت گرا با روش علت کاف بدون مراجعه به افراد با مشاهده واقعیت های اجتماعی عینی و خارجی به کشف و تبیین قانونمندی ها می پردازد.
- دورکیم در نظریه آنومی و خودکشی و مرتن در بحث انحرافات اجتماعی و آلتوسر در بحث نابرابری ها دیدگاه کلان دارند.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- دیدگاه خرد:
- الگویی رفتار را تابع تمایلات زیستی – روانی می دانند . شامل جامعه شناسی زیستی ، روانشناسی مردمی و دیدگاه مبادله است .
- هومنز در نظریه مبادله جامعه را بازاری می داند که افراد مشتریان آن هستند . هر کس سعی دارد وارد معامله ای شود که سودآور است .
- در این دیدگاه پدیده های اجتماعی محصول رفتار افرادند و نظم مبتنی بر تعاملات افراد .

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- دیدگاه ترکیبی:
- مورد تاکید دارندورف ، هابرماس ، گیدنز ، کوهن ، الکساندر و دیگران است.
- در این دیدگاه آزادی و اختیار افراد مقید به شرایط اجتماعی نگریده می شود.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- برقراری تعامل صحیح و مناسب بین محققان و اعضای واحد ذي ربط:
- افراد عادي به ویژه در جهان سوم از تبیین عوامل اساسی عاجز اند.
- فانون: محققى که تحت تاثیر القائات سياسى قرار گیرد در تشخیص مسئله دچار مشکل می شود.

ب- شرایط و استلزامات تشخیص مسائل اجتماعی (2 – ادامه محقق آشنا با بینش های جامعه شناختی)

- سی رایت میلز معتقد است مردم عادی فاقد بینش جامعه شناختی اند. بنابراین قادر به تمیز مشکلات خرد خویش و مسائل اجتماعی عام نیستند.
- وظیفه جامعه شناسی شناخت ریشه های ساختاری مسائلی است که مانع رشد و توسعه استعداد ها است. مردم را از موانع تکامل حیات خود آگاه نموده آنان را در ساختن تاریخ و تکامل بخشیدن به حیات خود راهنمایی می کند.

ج - فضاي فكري و اجتماعي لازم براي طرح مسائل اجتماعي

- علوم اجتماعي ماهيتي انتقادي دارد. پس نيازمند حوزه مستقلي از وابستگي سياسي ، قومي و ايدئولوژيك است.
- بايد به اتكاي خرد جمعي به وفاق نسبي در مورد مسئله اجتماعي دست يابند و از طريق همپيش ها و كارگاه هاي تخصصي ترويج نمايند.

ج - ادامه فضاي فكري و اجتماعي لازم براي طرح مسائل اجتماعي

- مردم و مسولان را در به كارگيري يافته هاي علمي ياري برسانند.
- نتايج حاصل را ارزشيابي نمايند و سپس با بازنگري مباني نظري و روش شناختي زمينه علمي را براي اصلاح برنامه ريزي هاي اجتماعي فراهم سازد.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل اجتماعي (الف. تيپولوژی)

- الف. تيپولوژی و توصيف مسائل، انواع تيپولوژی :

1

- مسائل فرهنگي : ضعف خلاقيت فكري و توليد اندیشه و يا ضعف خرد ورزي و وفاق فرهنگي
- مسائل اجتماعي : تعدد، تعارض و ابهام الگوهاي نيل به اهداف ، خاص گرايي و ضعف تعهد جمعي عام ، هويت جمعي و اعتماد جمعي عام

اهداف مورد توجه در طرح مسائل اجتماعی (الف. تیپولوژی)

- مسائل سیاسی: تمرکز قدرت، ضعف مدیریت و مشارکت جمعی عام در جهت تحقق اهداف جمعی و ضعف مردم سالاری
- مسائل اقتصادی: ضعف عقلانیت ابزاری، ضعف تولید و بهره برداری از منابع و...
- مسائل زیست محیطی

اهداف مورد توجه در طرح مسائل اجتماعي (الف. تيپولوژی)

2

- حوزه نرم افزاري : شامل مسائل فكري ، فرهنگي و اجتماعي است.
- حوزه سخت افزاري : بقيه مسائل را در بر مي گيرد.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل اجتماعی (الف. تیپولوژی)

- علوم اجتماعی مسائلی را دنبال می کند که از نوع نرم افزاری است و لازمه آن شناخت دیدگاههای جامعه شناختی است.
- دیدگاههای جامعه شناسی شیوه نگرش محققان را به مسائل اجتماعی تعیین و راه شناخت آنها را مشخص می کند.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل اجتماعی (الف. تیپولوژی)

3

- بر اساس ارتباط با نظام ارزش ها و کمال مطلوب های مردم : طبقه بندی مسائل اجتماعی بر اساس پدیده های تهدید کننده ارزش های ذاتی مانند معرفت ، تعهد و فضیلت صورت می گیرد.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل (ب - تحلیل و ریشه یابی مسائل)

- 1 - معنا کاو به معنای استفاده از مصاحبه های عمیق و مشاهدات توأم با مشارکت برای درک پنداشت مردم از کم و کیف مسائل و مشکلات،
- 2 - علت کاو به معنای انجام مطالعات تاریخی تطبیقی در ارتباط با شرایط و عوامل عینی و ساختاری است.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل (ب - ادامه تحلیل و ریشه یابی مسائل)

- واقعیت گرا به معنای تحلیل عوامل اجتماعی - عینی و ساختاری مسائل اجتماعی در سطح کلان است.
- نمادگرا بیشتر به مبانی ذهنی و الگوی کنشی افراد توجه می کنند.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل (ج . ارائه راه حل)

- نتایج حاصل از تیپولوژی هر اندازه علمی تر باشد راه حل های مناسب تری ارائه می شود.
- در بحث ارائه راه حل ها باید چند نکته مورد توجه قرار گیرد:

1 . جامعیت راه حل ها اهمیت دارد زیرا مسائل اجتماعی کثیر الابعادند و ریشه های عینی و ذهنی دارند.

اهداف مورد توجه در طرح مسائل (ج . ادامه ارائه راه حل)

- 2 – اعتبار علمی تحقیق به پشتوانه زمینه نظری افق وسیع تری را در مقابل مردم و مسولان می گشاید و زمینه را برای تدوین برنامه های بلند مدت و اقدامات اساسی فراهم می آورد.
- 3 – ارزش عملی راه حل ها مهم است. باید تبدیل به راهبرد عملی شود که با همکاری از نزدیک و مستمر محققان ، مسولان ، مدیران و کارشناسان بخش های قانونگذاری و اجرایی امکان پذیر است.

ضرورت و اهمیت طرح مسائل اجتماعی

- ایجاد وفاق فکری میان اندیشمندان که بستر مناسبی برای تقویت تعاملات و همکاری علمی بین اصحاب اندیشه ایجاد می نماید.
- پاسخ به نیازهای اجتماعی و تولید یافته های علمی برای بخش های قانونگذاری سیاست گذاری و برنامه ریزی و اجرا است.

ادامه ضرورت و اهمیت طرح مسائل اجتماعی

- تعامل اندیشمندان ، مسئولان نهادها و مردم برای ایجاد وفاق بین مردم و نخبگان بر سر مسائل اساسی است.
- توسعه و بهبود حیات اجتماعی و تلاش برای پیش گیری و رفع موانع عقب ماندگی است.

مقاله 2: تحول جمعیتی و پیامدهای مسئله
آفرین آن
حبیب الله زنجانی

WWW.PNUWEB.COM

PayamNoor University Esero

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. تحلیل پیامدهای افزایش جمعیت در دهه های اخیر
2. بررسی بیکاری به عنوان مسئله جمعیت ایران

مقدمه

- دو نظریه نا موفق جمعیت در مورد جمعیت و افزایش آن:
 1. نظامهای نا برابری یا نظریه سوسیالیستی که همه چیز را در گروی اقدامات دولتی قرار می دهد.
 2. نظریه مالتوس که تصور می کرد از طریق کنترل جمعیت جامعه ای مرفه به وجود خواهد آمد

ادامه مقدمه

- گذشت زمان سوسیالیست ها را به اتخاذ سیاست های مالتوسی واداشت اما ترکیب دو نگرش هم چاره ساز نشد
- ضعف هر دو دیدگاه نگرش ایستا به مسائل اقتصادی و اجتماعی است.
- پا به پای تحول جمعیت مسائل جدیدی ایجاد می شود که اگر مورد توجه قرار نگیرد تبدیل به مسائل پیچیده تر می شود.

مفاهیم جمعیت شناسی که با مسائل اجتماعی رابطه متقابل دارند

- جمعیت در حال گذار با مسائل عظیمی روبرو است.
- ایران در مرحله گذار جمعیتی است. هدف رسیدن به تعادل آگاهانه است.
- هدف رسیدن به جمعیتی است که منافع دراز مدت کشور را تامین کند و با توسعه منطقی و پایدار همگام باشد.

ادامه مفاهیم جمعیت شناسی که با مسائل اجتماعی رابطه متقابل دارند

- در مسئله اثر گذاری و اثر پذیری جمعیت از تحول اجتماعی مسائلی هم چون ازدواج، تغییر شکل خانوار، مهاجرت داخلی، تحولات قومی، اشتغال و بیکاری، توزیع جمعیت و شهر نشینی وجود دارند.
- در همه این زمینه ها آن چه اهمیت دارد پاسخگویی به نیازهایی است که شناخته نشده اند یا در گذشته اهتمام کمتری برای رفع آنها صورت گرفته است.

جمعیت ایران (میلیون)

سال	جمعیت	خانوار	واحد مسکونی
1335	19	-	-
1375	60	281/12	77/10

❖ طی دوره 30 ساله 45 تا 75 شکاف دو متغیر تعداد خانوار و واحد مسکونی به یک سوم رسید.

❖ برنامه ریزی در زمینه مدرسه ، درمانگاه، مرکز خرید، حمل و نقل و آب و گاز ضرورت دارد.

تحول جمعیت ایران طی 40 سال

- در سال 1335 9 میلیون، شاغلین 9/5، جمعیت فعال 60/6، جمعیت غیرفعال 7/6 و افراد دارای تحصیلات عالی 32 هزار نفر بوده است.
- در سال 1375 جمعیت به 60 میلیون، خانوار 82/12، واحد مسکونی 77/10، شاغلین 5/14، جمعیت فعال 2/16، جمعیت غیرفعال 8/28 و افراد دارای تحصیلات عالی به 2,467,777 رسید.
- تفاوت تعداد شاغلین و فعالان مضر به حال بازار رسمی کار است.

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ریشه مسئله تحول جمعیت در ایران

- ترک سیاست های جمعیتی توسط دولت و ایجاد مسئله بزرگ بیکاری
- بین 45-65 نیاز به 418 هزار شغل و بین 65-75 نیاز به 771 هزار شغل وجود داشت. اما در پایان جنگ دولت متوجه بیکاری شد و اقدام به تشکیل کمیته ای متشکل از 5 وزیر نمود ولی تداوم نیافت.
- مسئله اشتغال تحصیلات پایین و مهارت اندک نیروی کار است.

ادامه ریشه مسئله تحول جمعیت در ایران

- در سال 1375 در بین 2552 هزار شاغل بخش صنعت 1/14% بی سواد ، 6/34% ابتدایی ، 3/22% راهنمایی و تنها 2/3% تحصیلات عالی داشتند.
- بخش قابل توجهی از تحصیلات عالی نیز در رشته های غیر فنی است.

ادامه ریشه مسئله تحول جمعیت در ایران

- بررسی آمار و ارقام سال بیانگر افزایش تعداد افراد دارای تحصیلات عالی است.
- اما بازار اشتغال به موازات آن تحول نیافته است که به معنی هدر دادن منابع کشور و پیچیده تر کردن مسئله اشتغال و آموزش است.

مسائل تحول جمعیت و خانوار

- پا به پای تحول جمعیت نهاد خانواده نیز متحول می شود.
- کاهش باروی کاهش تعداد فرزندان کم سال را در پی دارد. همین طور افزایش امید به زندگی و سلامت در پی دارد.
- حاصل تغییر در سه زمینه ، ازدواج ، اوقات فراغت و سالخوردگی است.

ادامه مسائل تحول جمعیت و خانوار

- در مورد ازدواج کاهش عمومیت ازدواج ، افزایش میانگین سنی ازدواج ، تک زیستی و انزوا به دنبال دارد که ریشه روان پریشی اجتماعی است.
- افزایش سن ازدواج بخصوص در مورد زنان فاصله فراغت از تحصیل و ازدواج را بالا می برد . چنانچه راهی برای گذران اوقات فراغت نباشد مسائل خاص دوران جوانی را افزایش می دهد.

مقاله 3: ریشه یابی علل غیراقتصادی نابسامانی
اقتصادی (در آستانه برنامه سوم)
علی صادقی تهران

www.pnuweb.com

Powam Near University Ego

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. بررسی نقش حقوق در رشد اقتصادی
2. شناخت نقش خصوصی سازی در ایران بر نابسامانی اقتصادی

مقدمه

بین 52-1342 رشد سریع و متوازن تجربه شد اما برنامه پنجم بلند پروازانه بود.

پس از انقلاب برنامه اول و دوم سازندگی توام با سیاست تعدیل که مدیریت نا سالم داشت.

در آستانه برنامه سوم رکود توام با تورم و سنگینی بازپرداخت بدهی های خارجی به همراه کاهش شاخص های عمده اقتصادی تحولی عظیم در برنامه ریزی اقتصادی کشور را الزامی می نماید.

ادامه مقدمه

سال	تولیدهای واقعی	درآمد سرانه واقعی (هزار ریال)
قبل از 58	12.4%	309
68	8/7% و 3%	154
70	9/10%	-
77	8/1%	2/222

- کاهش بهره‌وری نیروی کار با افزایش رفاه عمومی و رشد تمایلات مصرفی همراه بود.

ادامه مقدمه

- در سال 1352 درآمد سرانه ایران بیش از دو برابر ترکیه ، سوریه و کره جنوبی بود . پس از انقلاب معکوس شد .
- اوضاع نگران کننده ذکر شده ساماندهی اقتصادی را حیاتی نمود .

امنیت

- در سال 77 ساماندهی اقتصاد مطرح شد.
- در اولین مبحث تامین اشتغال و کاهش بیکاری هدف شد که لازمه آن رشد سالانه 6% بود.
- اولین قدم در پی کاهش تصدی گری دولت آزاد کردن قیمت کالاها و خدمات برای تشویق به سرمایه گذاری بود.

ادامه امنیت

- در مبحث دوم سیاست افزایش مشارکت مردمی برای فعال نمودن بخش خصوصی مورد توجه قرار گرفت.
- پس از آزاد کردن قیمت ها و مصونیت از تعرض سرمایه و سود حاصل از فعالیت قانونی لازم بود.
- اما در برنامه سوم به تامین امنیت برای حضور فعال مردم پرداخته نشد.

بخش خصوصی در برنامه سوم

در برنامه سوم دولت امتیازات خود را واگذار کرد تا کار آتر شود. اما هدف کمی الزام آوری پیش رو ندارد تا عملکردش قابل ارزیابی کمی باشد.

باید حمایت دولت به همراه مشارکت مردم سالارانه به 765000 شغل بیانجامد تا میزان بیکاری 5/12% بماند.

- بهبود شرایط اشتغال نیازمند رشد بالاتر است اما حاصل خصوصی سازی بیکاری است.

ادامه بخش خصوصی در برنامه سوم

- علاوه بر خصوصی نمودن واحدهای دولتی سرمایه گذاری انبوه داخلی و خارجی در پروژه های جدید لازم است تا اشتغال به حد مطلوب برسد.
- زیرا خرید واحدهای دولتی نه تنها به سرمایه گذاری محسوب نمی شود بلکه بر بیکاران می افزاید.
- وابستگان به جناح قدرت با بهره گیری از رانت سیاسی همیشه از دولت و بخش خصوصی ملی قوی تر و در صحنه تصمیم گیری و تحرک اقتصادی رها تر بوده است.

ادامه بخش خصوصی در برنامه سوم

- دولت مردان اقتصادی موجب فاسد سازی ساختار اقتصادی می شوند .
- تامین جانی مقدم بر تامین مالی است .
- اما برنامه سوم فاقد اهداف کمی برای سنجش عملکرد بود .
- اهمیت اهداف ناکام مانده قدیمی متکی بود . بدون قانون برنامه بسترسازی حقوقی جدید و مناسبی در دستور کار باشد .

تضاد درونی نظام تامین حقوق

- عمل به مصلحت در ایران تاریخ دیرینه دارد که به معنای عدم مسئولیت است و فرار مغزها و سرمایه در پی دارد.
- حقوق فردی در شرایط بین المللی جدید معانی وسیع تری از گذشته دارد.
- ایران تنها کشور جمهوری قانونی است که میزان در آن رای ملت است و قانون مصوب همین نسل را دارد.

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- اما در ایران قانونگذاری به استناد مصلحت حتی اگر خلاف قانون اساسی باشد ، قانونی است.
- آمیزش و پیوند اندیشه سیاسی سنتی با نظام مدرن جمهوری مجموعه ای با تضاد درونی و بن بست های آشکار ایجاد کرده است که متن قانون اساسی تا شهر و روستا را تحت تاثیر قرار داد.

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- تا قبل از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت قوانین مصوب اگر مغایر با قانون اساسی و یا شرع مقدس بود در شورای نگهبان متوقف می شد.
- اگر مجمع تشخیص مصلحت نبود مجلس و شورای نگهبان با تحول در تفکر فقهی و قدرت انطباق مصالح جامعه با اصول قانون اساسی حل می شد.

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- به این ترتیب روحیه مدرسه ای اعضای شورای نگهبان و یا مصلحت سنجی های ناپخته نمایندگان ارتقای کیفی می یافت و یا در نهایت تغییر در قانون اساسی ضرورت می یافت.
- در ایران حکومت دینی با قانون اساسی معتبر دارد. پس عمل بر اساس مصلحت به معنای نظام سکولار است.

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- زیرا قانونا می تواند هر چه را مصلحت می بیند قانونی کند.
- در حکومت سکولار دولت و نمایندگان می توانند با تشخیص عقلایی خود رای دهند نه الزاما مطابق با فتاوی فقهی

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- اما در حکومت های سکولار متعهد به تبعیت از قانون اساسی اند و در صورت رسیدن به بن بست های ناشی از قانون اساسی تغییر در قانون اساسی را به ملت پیشنهاد می کنند.
- عدم پایبندی به میثاق های عمومی ناتوان از تامین پایدار مصونیت جان و مال است.

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- فعالیت مجمع تشخیص مصلحت به معنای رهایی نمایندگان مجلس از قانون اساسی و از قیود شرعی است.
- در چنین شرایطی نفع سرمایه گذاران خارجی به اقدام در پس حمایت دولت هایشان است.
- حاصل این اقدام بد بینی فرهنگی به سرمایه گذاران خارجی است زیرا توأم با دعوت قدرت بیگانه است .

ادامه تضاد درونی نظام تامین حقوق

- جذب سرمایه های خارجی نیازمند امنیت در فضای قانونی و قضایی است.
- در غیر این صورت سرمایه و دانش خود را همراه با نفوذ سیاسی و قدرت نظامی به بهای سنگین می فروشند.
- بنابراین حل مشکلات اقتصادی مستلزم ایجاد بسترهای لازم است و مشکلات، عموماً ماهیت غیر اقتصادی دارند که نیازمند کار فکری میان رشته ای است.

مقاله 4: چالش های اشتغال و بازار کار کشور محمد علیزاده

www.pnuib.com

Powam Near University Ezo

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. مرور ساختار جمعیتی موثر بر بیکاری
2. بررسی عوامل ریشه ای بیکاری

مقدمه

- توسعه پایدار یعنی توسعه بدون سلب فرصت نسلهای بعدی است.
- ایران کشوری با منابع ثروت همچون گاز، نفت و کانی ها
- در عین حال دارای فقر، اعتیاد، بی قانونی، ناراحتی و ...
- سرازیری خیل عظیم نیروی کار جوان به بازار کار به معنای شدت یافتن معضلات است.

وضع موجود اشتغال و بیکاری

سال	بیکاری آشکار	بیکاری پنهان	بیکاری
1378	5/13%	7/18%	30%

- ارقام فوق به خصوص شاخص 30% بیکاری نماد سوء کاربری منابع استان و منابع و عوامل طبیعی و مادی کشور است .

- عدم راهیابی افراد به مشاغل مولد بازار کار آکنده از فروشندگان دوره گرد ، دست فروشان خیابانی ، کوپن فروش ، زباله گرد ، خیابان خواب و شب خوابی در ساختمان های نیمه تمام در پی دارد.

ادامه وضع موجود اشتغال و بیکاری

- همچنین نشانه بیکاری تحصیل کرده ها ، 27% بیکاران دیپلمه ، 9/7% تحصیلات عالی دارند.
- بین سالهای 65-75 حدود 8/8 میلیون جمعیت جابجا شد.
- رکود توام با تورم اقتصادی و بحران شدن وضعیت شغلی و کار گروهها و اقشار پایین جامعه چرخه شیطانی فقر فقرا را در پی دارد.

ادامه وضع موجود اشتغال و بیکاری

- زیرا فقرا به منابع کسب و کار و معیشت با دوام دسترسی ندارند.
- بنابراین برای کسب شغل به جامعه م سازو کارهای درونی آن دل می بندند.

آن چه در پیش است

نیروی کاری جدید

2/2%

برنامه

سوم

سال

75- 65

- بین 1379-83 ، سالانه 720 هزار نیروی جدید وارد بازار کار شد اما جذب بازار کار نشد.

- بین سالهای 75-65 با وجود بازسازی مناطق وسیع جنگ زده و استفاده از ظرفیت های راکد مانده کارخانجات خارجی و روی آوردن به قرضه خارجی هر ساله تنها 350 هزار شغل در سطح کشور ایجاد گردید.

ادامه آن چه در پیش است

- در ایران بین منابع انسانی تحصیلکرده با ساختارهای فرتوت و فاقد پویایی برای جذب تحصیلکرده ها تضاد ساختاری مشاهده می شود.
- زیرا تحصیل کرده های دانشگاهها شغلی به فراخور خود طالب هستند.

ادامه آن چه در پیش است

- ضعف نظام مدیریتی به جای پیشبرد منافع ملی در پی منافع فردی و جناحی است.
- نوکیسه گان و رانت خواران شبکه های مافیایی چپاول و تاراج ثروت ملی راه انداخته اند و با اعمال نفوذ در تصمیم گیری ها از طریق کار گماری مدیران وابسته منافع خود را دنبال می کنند.

ادامه آن چه در پیش است

- حاصل این امر طولانی شدن پروژه ها و پروژه های نیمه تمام است.
- طولانی شدن پروژه ها به معنای اتلاف منابع ، وقت و انرژی مملکت و کند شدن زمینه راه یابی نیروی کار به مشارکت و اشتغال است.

ادامه آن چه در پیش است

- رانت خواران درون نظام اداری – اجرایی با رانت خواران بیرون از نظام در هم تنیده اند.
- این در هم تنیدگی راه غلبه بر کاستی ها و نارسایی های اقتصادی پدیده بیکاری رو به تزاید نسل جوان را مشکل کرده است.

ادامه آن چه در پیش است

- 75% بیکاران عضو خانوارهای فقیر و کم درآمد هستند که به آسیب پذیری این خانواده ها می افزاید .
- اگر بیکاری مهار نشود ارزشها و آرمان های جامعه فرو می ریزد . امنیت انسانی اجتماعی و اقتصادی کاهش می یابد .
- عوامل فوق جان مایه توسعه پایدار و اساس انسجام ملی و همبستگی ملی است .

عوامل ریشه ای بیکاری

- تمرکز ثروت نزد نوکیسه گان محل اصلاحات
- بوروکراسی فاسد و نفس گیر
- فقدان امنیت سرمایه و سرمایه گذاری
- فرار نیروی انسانی نخبه و سرمایه
- ناهماهنگی بین دستگاههای اداری و اجرایی

راه کارهای جلوگیری از تشدید نابرابری ها و شکاف درآمدی

- تسریع حرکت اصلاحات ساختاری
- مبارزه با رانت خواران
- تجدید نظر در قوانینی که مخل سرمایه گذاری و گسترش فعالیت های اقتصادی است.
- اصلاح بوروکراسی ناکارآمد و حذف قید و بندهای بی جای اداری – اجرایی

ادامه راه کارهای جلوگیری از تشدید نابرابری ها و شکاف درآمدی

- سوق اعتبارات بانکی به سمت کارآفرینان و مبتکران کوچک و متوسط تولیدی - تجاری
- اعمال نظارت بر پروژه های عمرانی
- استفاده از مزیت های ترانزیتی (عبور خطوط لوله نفت و گاز)

مقاله 5: آموزش عالی و بیکاری تحصیلکرده ها غلامعلی فرجادی

www.pnu.edu

Pakistan Normal University E-Book

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. شناخت عوامل مستقیم و غیر مستقیم تقاضای آموزش
2. بررسی نقش بخش عمومی در تقاضای آموزش

مقدمه

- با وجود بیکاری تحصیل کرده ها در هند ، فیلیپین چرا عطش تحصیلات عالی همچنان بالا است؟
- در کشورهای پیشرفته دستمزد با عرضه و تقاضا و به عبارتی با بازار تنظیم می شود.
- در جهان سوم دستمزد ارتباطی با بازار ندارد و با قوانین دولتی تنظیم می شود.
- بنابراین آموزش عالی پیوند ارگانیک خود را با نظام اقتصادی از دست داده است.
- بنابراین بیکاری تقاضای بیشتری برای آموزش های بعدی فراهم می آورد.

ادامه مقدمه

- عوامل تقاضای بالای آموزش عالی :
 - ✓ هزینه مستقیم و غیر مستقیم آموزش عالی
 - ✓ بخش عمومی
 - ✓ مدرک گرایی به جای کارآیی

هزینه مستقیم و غیر مستقیم آموزش عالی

- آموزش رایگان است در عین حال بیکاری بالاست پس هزینه فرصت اندک است.
- هزینه فرصت درآمدی است که دانشجو به دلیل تحصیل از دست می دهد.
- پس در صورت ادامه تحصیل فرد درآمدی از دست نمی دهد که به انگیزه آن به جای ادامه تحصیل شاغل شود.

ادامه هزینه مستقیم و غیر مستقیم آموزش عالی

- از طر دیگر آمار بیکاری دیپلمه ها بالا است اما شانس استخدام لیسانسیه ها بیشتر است.
- در سال 1365 تعداد بیکاران دیپلمه شهری 50% بیش از بیکاران بی سواد بوده است.
- در سال 1385 میزان بیکاری بی سوادان 8/5% و میزان بیکاری باسوادان 16% بوده است.
- شکاف حقوقی بین لیسانس و دیپلم نیز بر تقاضای تحصیل عالی موثر است.

بخش عمومی

- در بیشتر کشورهای در حال توسعه بخش عمومی عمده ترین استخدام کننده نیروی کار تحصیل کرده است.
- بخش های آموزش و بهداشت و دیگر خدمات اجتماعی مهم ترین جذب کننده نیروی کار تحصیل کرده است.
- طی دو دهه 1345-1365 شمار اشتغال در بخش عمومی بیش از سه برابر و طی 1355-1365 بیش از دو برابر شده است.
- بخش خصوصی با کاهش تولید از اشتغال خود کاسته است اما بخش عمومی اینگونه نبوده است.

ادامه بخش عمومی

- بخش خصوصی با کاهش تولید از اشتغال خود کاسته است اما بخش عمومی اینگونه نبوده است.

سال	بخش	درصد کل شاغلین	درصد شاغلین غیر کشاورزی
1355	عمومی	5/19	28
1365	عمومی	31	5/43

ادامه بخش عمومی

- بخش خصوصی به دلیل ساختار سنتی امکان جذب فارغ التحصیلان دانشگاهی را ندارد.
- 70در ایران % تحصیل کرده ها جذب بخش عمومی می شوند .
- بخش عمومی یکی از مهم ترین راههای جذب فارغ التحصیلان دانشگاهی است.

ادامه بخش عمومی

- گسترش آموزش عالی گسترش بخش عمومی را اجتناب ناپذیر می سازد.
- پس محدود سازی بخش عمومی کاهش رشد اشتغال را در پی خواهد داشت.
- ارقام نشان می دهد اشتغال بخش خصوصی کشاورزی طی سالهای 55-65 با کاهش مواجه بوده است.

ادامه بخش عمومی

- بخش خصوصی در واکنش با کاهش تولید اشتغال خود را کم و بیش کاهش می دهد. اما بخش عمومی از این قانون تبعیت نمی کند .

مدرک گرایی

- فرایند آموزش قابلیت ها و توانمندی های افراد را افزایش می دهد و بالا رفتن کارایی ، حقوق و دستمزد نیز افزایش می یابد.
- اما آیا آموزش موجود واقعا در بهره وری نیروی کار تاثیر دارد؟

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ادامه مدرک گرایبی

- استفاده از تحصیلات بالا به معنای نیاز به تحصیلات بالا نیست بلکه دلیل انتخاب آسان تر از میان متقاضیان اندک رده ای آموزش بالاتر است.
- در اقتصاد آموزش این پدیده مدرک گرایبی یا فرضیه سرند نام دارد.

ادامه مدرک گرایی

- مانند هندوستان که اکثر دانشجویان و دانش آموزان برای فرار از بیکاری به دنبال آموزش بیشتر می روند تا شانس به دست آوردن شغل خود را افزایش دهند.
- پس به جای رابطه دستمزد با کارایی ، دستمزد با مدرک ارتباط پیدا می کند. با این پیش فرض که مدرک بالا الزاماً بازدهی بالاتر در پی دارد.

ادامه مدرک گرایبی

- ناتوانی بخش عمومی در تعیین دستمزدها بر پایه صلاحیت ها و کارآیی های فردی موجب حاکمیت مدرک گرایبی در بخش دولتی و گسترش تقاضا برای آموزش عالی است.

مقاله 6 : ابعاد و کارکرد های سرمایه اجتماعی و پیامد های حاصل از فرسایش آن

محمود شارع پور

Payam Nour University Eran

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. مرور رویکردها و شاخص های سرمایه اجتماعی
2. نقش سرمایه اجتماعی در توسعه
3. بحث سرمایه اجتماعی در ایران

ضرورت بحث

- تولد جامعه شناسی معلول نگرانی از روند رو به تنزل روابط اجتماعی ناشی از صنعتی شدن و مدرنیسم است.
- دورکیم به این پدیده تنزل روابط اجتماعی می گوید.
- تونیس به آن انتقال از گماین شافت به گزل شافت اطلاق می نماید.

ادامه ضرورت بحث

- زیمل معتقد است فرایندهای حاصل از تقسیم کار ، عقلانیت مفرط و سلطه موجب ایجاد دلزدگی و احتیاط و کاهش رضایت از زندگی و اعتماد می گردد.
- گیدنز برای برون رفت از این شرایط معتقد است تعادل بین بازار ، دولت و اجتماع لازم است .

ادامه ضرورت بحث

- در قرن حاضر نیروهای اقتصادی رونق یافته و اندازه دولت رشد قابل توجهی داشته است. اما در مقابل شبکه های اجتماعی کاهش یافته است.
- هم بازار و هم دولت انسان ها را پیروان قواعد می نگرد نه قاعده سازان.
- تضعیف اجتماع هم برای دولت و هم برای بازار مشکل آفرین است.

ادامه ضرورت بحث

- مفهوم سرمایه اجتماعی به معنای اهمیت اجتماعی برای ثبات اجتماعی و انسجام است که ریشه در نگرانی حاصل از تغییر ماهیت خانواده و شبکه های موجود اجتماع دارد.

تاریخچه

- برای اولین بار در سال 1916 هنیفن اصلاح گر مدرسه مفهوم سرمایه اجتماعی را مطرح کرد.
- 1961 ژان ژاکوب برنامه ریز شهری از آن استفاده کرد. وی گفت برای یک شهر شبکه های حکم سرمایه اجتماعی را دارند
- کلمن در تحقیق مشارکت در امور مدرسه آغاز گر توجه امروزی به مفهوم سرمایه اجتماعی شد.

ادامه تاریخچه

- سپس پیر بورديو و در سال 1990 پوتنام برای مطالعه نهادهای دموکراتیک ایتالیا از مفهوم سرمایه اجتماعی استفاده کرد.

تعریف

- منابعی که افراد و گروهها از طریق پیوند با یکدیگر (ونوع ارتباطات) می توانند به دست آورند (بوردیو ، کلمن ، پوتنام)
- دارائی شخص نیست اما بدون آن شخص نمی تواند موفق شود.
- سرمایه انسانی یعنی مجموعه شناخت ها ، مهارت ها و تجربیات اما سرمایه اجتماعی بستگی به این دارد که چه کسانی را می شناسید و با آنها رابطه دارید.

ادامه تعریف

- زتومکا می گوید سرمایه اجتماعی گزینه ای رابطه ای در ابعاد سیاسی ، اجتماعی ، فرهنگی و اقتصادی برای یک پایگاه اجتماعی در شبکه تعاملی است.
- ویژگی ذاتی سرمایه اجتماعی این است که در روابط اجتماعی شکل می گیرد.
- هر چه بیشتر استفاده شود بیشتر می شود .

پیر بور دیو (تضادگرا)

- تعریف : سرمایه اجتماعی حاصل جمع منابع بالقوه و بالفعل که نتیجه مالکیت شبکه با دوامی از روابط نهادی شده (مثبت و مثبتی بر اعتماد) بین افراد و عضویت در گروه است .
- بور دیو از اولین کسانی است که به تحلیل سیستماتیک ویژگی های سرمایه اجتماعی پرداخت .

ادامه پیر بور دیو

- در طول زمان برای کسب آن باید تلاش کرد. سرمایه اجتماعی محصول نوعی سرمایه گذاری فردی یا جمعی و آگاهانه یا ناآگاهانه است.
- اکتسابی است و مانند سرمایه فرهنگی قابل تبدیل به سرمایه اقتصادی است.
- علاقه مند به نحوه تبدیل سرمایه اجتماعی به اقتصادی است.

جیمز کلمن (کارگردان)

- تعریف: مجموعه ای از عناصر متفاوت است که دارای دو ویژگی مشترک است: تمام این عناصر دارای برخی از جوانب ساختار اجتماعی بوده و برخی از کنش های افراد واقع در درون ساختار را تسهیل می نمایند.
- اولین کسی که به بررسی تجربی و عملیاتی نمودن سرمایه اجتماعی پرداخت.

ادامه جیمز کلن

- چگونه ساختار اجتماعی یک گروه منبع افراد گروه می شود.
- حاصل اعتماد، اطلاع رسانی، ضمانت اجراهای کارآمد، روابط اقتدار و میزان تکالیف در گروه است.
- علاقمند به نحوه تبدیل سرمایه اجتماعی به سرمایه انسانی است.

رابطه پوتنام

- تعریف: اعتماد، هنجارها و شبکه‌هایی که همکاری و تعاون را برای نیل به منافع متقابل آسان می‌سازند.
- در سطح ملی بحث کرده، جامعه مدنی از اشکال اساسی سرمایه اجتماعی است.
- ملهم از دوتوکویل معتقد است سرمایه اجتماعی بالا رونق اقتصادی و سیاسی در پی دارد.
- کشورها چون مدنی هستند ثروتمند می‌شوند زیرا اگر سرمایه اجتماعی بالا است پاسخگویی هم بالا است.

Payam Noor University E-Book

PNUeb

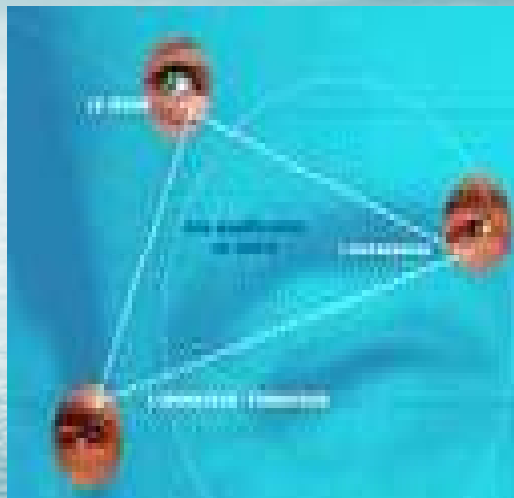
اجزای سرمایه اجتماعی : 1- اعتماد

- تعریف: تمایل فرد به قبول ریسک در یک موقعیت اجتماعی که این تمایل مبتنی بر حس اطمینان به این نکته است که دیگران به گونه ای که انتظار می رود عمل نموده و شیوه ای حمایت کننده در پیش خواهند گرفت.

ادامه اجزای سرمایه اجتماعی : 1 - اعتماد

- گیدنز معتقد است منظور اعتماد به افراد خاص و اعتماد به افراد یا نظامهای انتزاعی و نهادها است.
- بنیانگذاران جامعه شناسی به همراه فیلسوفان اجتماعی هابز و توکویل اعتماد را پایه نظم اجتماعی می دانند.

اجزای سرمایه اجتماعی: 2 - پیوند

- در نظریه ها کمتر مورد توجه است.
- دو نوع رسمی و غیر رسمی است.
- نوع غیر رسمی شامل انواع ارتباط است.
- نوع رسمی توأم با عضویت رسمی است.

ادامه اجزای سرمایه اجتماعی: 2 - پیوند

- از نظر پوتنام سرمایه اجتماعی شامل پیوند میان افراد و هنجارهای اعتماد و کنش و واکنش متقابل است که از این پیوند ناشی می شود.
- پس سرمایه اجتماعی دارای یک بعد ساختاری یا شبکه های اجتماعی و یک بعد فرهنگی یا هنجارهای اجتماعی است.

ادامه اجزای سرمایه اجتماعی: 2 - پیوند

- پوتنام برای سنجش سرمایه اجتماعی از سنجه ای مرکب استفاده کرد شامل: میزان مشارکت در امور اجتماعی محلی و زندگی سازمانی ، مشارکت در امور عمومی (رای دادن) و سطح اعتماد بین افراد.
- سنجه اول او دارای دو عامل است : 1 - سنجه مشارکت 2 - سنجه اعتماد

ادامه اجزای سرمایه اجتماعی: 2 - پیوند

- پس رابطه زیر به دست می آید:
- اعتماد اجتماعی * فعالیت داوطلبانه = سرمایه اجتماعی
- از این لحاظ کشورهای اسکانداویژی بیشترین سرمایه اجتماعی و امریکای جنوبی و اروپای شرقی پایین ترین میزان سرمایه اجتماعی را دارا هستند.

ادامه اجزای سرمایه اجتماعی: 2 - پیوند

- سرمایه اجتماعی همیشه برای نظام اثر مثبت ندارد.
- هنگامی که پیوند درون گروهی به ضرر پیوند بین گروهی باشد ، پیوند بین گروهی برای افزایش سرمایه اجتماعی ضرورت دارد.

کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

1 - افزایش سطح تولید ملی

- فوکویاما : اعتماد بالا احتمال ظهور شرکت های بزرگ خصوصی را افزایش می دهد.
- جایی که اعتماد بالا است دولت کمتر نیاز پیدا می کند مداخله کند.
- شبکه ها اجزای اصلی سرمایه اجتماعی اند و مکانیسم موثری برای تسهیل فرایند جستجوی شغل به حساب می آیند.

کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

2 – موفقیت تحصیلی و تقویت آموزشی

- رابطه فرزند و والدین اجازه دسترسی کودکان به سرمایه اجتماعی والدین را فراهم می سازد.
- رابطه والدین با یکدیگر و با مدرسه بر تشویق فرهنگ یادگیری موثر است.
- شبکه های اجتماعی آرزوهای شغلی را به فرد منتقل می کن که بر عملکرد تحصیلی موثر است.

کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

3 - موثر بر میزان جرائم

- سرمایه اجتماعی تقویت هنجارها و ارزشها را در پی دارد.
- ضمانت اجرایی علیه کسانی ایجاد می شود که هنجارها و رفتارهای پذیرفته شده را زیر پا می گذارند.
- تحقیق کوآچی و همکاران (1997) نشان داد سرمایه اجتماعی با میزان جرائم خشونت آمیز همبستگی منفی دارد.

ادامه کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

3 – ادامه موثر بر میزان جرائم

- طبق نظریه سازمانی اجتماعی (1996) توانایی نظام همسایگی برای کنترل جرم بستگی به سطح کنترل های رسمی در محله دارد.
- تمایل ساکنان محله برای مداخله جهت حفاظت از منافع جمعی و اموال عمومی بستگی به شرایط اعتماد متقابل و همبستگی اجتماعی بین ساکنان دارد.

کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

4 - موثر بر سلامتی فرد

- در مطالعات مختلف رابطه سلامتی و سرمایه اجتماعی تایید شده است.
- سرمایه اجتماعی برای فرد احساس تعلق ایجاد می کند و سیستم ایمنی بدن را تقویت می کند.
- سرمایه اجتماعی بر میزان مرگ و میر و حملات قلبی اثر معکوس دارد . یعنی بر امید به زندگی اثر مثبت دارد.

ادامه کار کرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

4 - موقعیت شغلی

- از نظر کلن فردگرایی در جامعه مدرن یک افسانه است.
- موفقیت امری اجتماعی است و بستگی به روابط فرد با دیگران دارد.
- روز به روز بر اهمیت اقتدار به عنوان قدرت فرد در سازمان کاسته می شود و بر اهمیت تخصص و موقعیت فرد در شبکه افزوده می شود.
- مدیر خوب شبکه ساز خوبی است.

کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

6 - کمک به کارآیی نهادهای دولتی

- اعتماد بالا مشارکت بالا در پی دارد که به بهبود کیفیت حکومت کمک می کند.
- اجرای سیاست ها در جامعه دارای سرمایه اجتماعی بالا راحت تر است.
- شهروندان را تبدیل به مصرف کننده پیچیده امور سیاسی می نماید.

ادامه کارکرد های بالقوه سرمایه اجتماعی

6 – کمک به کارآیی نهادهای دولتی

- یعنی افراد می آموزند چگونه دولت را برای عمل در جهت منافع اجتماعت تحت فشار قرار دهند.
- همکاری بوروکرات ها و سیاستمداران را بهبود می بخشد.
- باعث عضویت داوطلبانه در حفظ و بقای دموکراسی می شود.
- اینگلهارت : ویژگی های فرهنگ سیاسی و مدنی اعتماد به یکدیگر ، رضایت از زندگی و حمایت از دگرگونی انقلابی است.

روند سرمایه اجتماعی در ایران

- سرمایه انسانی افزایش یافته اما سرمایه اجتماعی کاهش یافته است
- غیبت پدر و مادر از خانواده و محیط همسایگی، کاهش مشارکت مدنی
- تقدم منافع فردی بر مصالح جمعی

ادامه روند سرمایه اجتماعی در ایران

- تحصیلکردگان قضاوت منفی تری در مورد هموطنان دارند
- میزان اعتماد به خانواده پس از دوستان و هر دو بیش از اقوام و خویشان است (پیمایش ملی ارزش ها و نگرشهای ایرانیان)
- مردم به معلمان، اساتید دانشگاه و پزشکان بیشتر اعتماد دارند
- نزد مردم بنگاه دار ها، کسبه و روزنامه نگاران از کمترین اعتماد اجتماعی برخوردارند.

مقاله 7: تعارض سنت و مدرسه در عرصه توسعه اجتماعی در ایران

ناصر فکوهی

www.pnuweb.com

Powam Near University Ego

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. نقد برخورد سنت و مدرنیته در ایرن
2. بررسی نقش بازپیکربندی به عنوان راه حل مسئله برخورد سنت و مدرنیته

تاریخچه

- قبل از انقلاب مشروطه
- انتقال به ایران توسط روشنفکران
- ساخت پیمش استبدادی پهلوی هم سنت و هم مدرنیته را کنار زد.
- تعارض در انقلاب ادامه یافت.

ادامه تاریخچه

- انقلاب اسلامی راهی برای حذف استبداد و بازگشت به سنت بود.
- گروهی که روی کار آمد با تکیه بر دین خواستار بازگشت به سنت بود ، منطق آن به جای گفتمان به عمل و به جای ثبات به تغییر بها می دهد و نا خواسته در راه مدرنیزاسیون گام می نهد که چون برون زا است تضاد در پی دارد .

رویکردهای سنت و مدرنیته:

1 - رویکرد تطورگرایی

- معتقد به تکامل خطی که اروپا الگوی کامل آن است.
- مدرنیته یعنی بوروکراسی، صنعتی شدن، دموکراسی و برخورداری از بازار ملی و بین المللی
- پیش فرض روش شناختی تقسیم واقعیت به حوزه های اقتصاد، سیاست و تکنولوژی است.
- رستو و لویس معتقدند تغییر از بخش اقتصاد به بخش های دیگر سرایت می کند.
- نقش جهان سوم منفعل تلقی می شود.

رویکردهای سنت و مدرنیته :

2 - رویکرد انسان شناسی

- Tradition یعنی انتقال از نسلی به نسل دیگر
- انتقال هویت به تعداد جوامع متنوع است اما مدرنیته در پی یکسان سازی است پس تقلیل گرایانه است .
- سنت و مدرن ، کهنه در مقابل نو نیست .

ادامه رویکردهای سنت و مدرنیته :

2 - رویکرد انسان شناسی

- مدرنیته کشورهای توسعه یافته از درون سنت آنها بود.
- گیلفورد گیرتز مفهوم باز پیکربندی reconfiguration را مطرح کرد.
- از نظر او فرهنگ شبکه خود تنیده ای است که باید درکش کرد نه اینکه پی قوانین آن جستجو نمود .

دو صورت ورود پدیده جدید به شبکه خود تنیده

1 - گسست 2 - باز پیکر بندی

گسست کامل و تعارض : تجربه ایران قبل از انقلاب

باز پیکر بندی : تجربه ایران بعد از انقلاب

باز پیکر بندی : عناصر جدید پس از ورود بلافاصله تجزیه می شوند و از هم می پاشند و بار دیگر در بافت قبلی و در ترکیب با عناصر این بافت بازسازی می شوند، عناصر جدید به بخشی از بافت تبدیل می شوند ،عناصر بافت قدیم و جدید معنایی جدید بدست می آورند.

Payam-Neer University Ebook

PNUeb

سطوح باز پیکر بندی

- سطح ملی : دولت ملی عناصر مدرنیته را دریافت می کند اما آن را با اهداف ایدئولوژیک اقتصادی اجتماعی خود تطبیق می دهد.
- سطح محلی : سطح خرد با دریافت عناصر آن را با اهدافی عمل گرایانه تر وارد شبکه گسترده معنایی و رفتاری خود می کند که بومی کردن نام دارد .
- نقد : این فرایند قطب های تصمیم گیری را افزایش می دهد پس آنارشسیسم در پی دارد بنابراین آسیب پذیر است و هزینه دارد . باید از سطح خرد به کلان بازگشت داشته باشد.

طرح مساله در کوتاه مدت

- ایدئولوژی به بخش فرهنگ با تردید می نگرد اما بخش تکنولوژیک (نوع مسکن، بازار، آموزش و ...) را می گیرد.
- اما بخش فرهنگی در بین جوانان از طریق رسانه ها وارد شد که تضاد شکل و محتوا ایجاد نمود.

ادامه طرح مسئله در کوتاه مدت

- شکل مدرن، اما محتوا سنتی است مانند تاثیر نظام خویشاوندی بر سیستم سیاسی، مسکن، ترافیک
- شکل سنتی، اما محتوا مدرن است مانند بازار سنتی در مقابل سکولار شدن شماری از مناسک مذهبی
- پیوند سنت و مدرن از سوی مسئولان با شکست مواجه شد برای پیوند موفق باید برنامه ریزی داشت.

طرح مسئله در دراز مدت

- ما به جای باز پیکر بندی در شرایط گسست و تعارض هستیم.
- از انواع گسل مانند نسلها ، گسل زیست سنتی و مدرن ، گسل حکومت سنتی و دموکراتیک (برای پیوستن به گات) رنج می بریم .
- مسئله خاص جهان سومى ها است .
- راه حل عام گرایی است.

مقاله 8: ضرورت اصلاح ساختار اداری

منوچهر صبوری

WWW.PNUWEB.COM

Powam Near University Ego

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. نقد برخورد سنت و مدرنیته در ایرن
2. بررسی نقش بازپیکربندی به عنوان راه حل مسئله برخورد سنت و مدرنیته

مقدمه

- پیشرفت و افزایش سطح زندگی مرهون سازمان های نوین و اصلاح ساختار اداری است.
- کشور ما یک قرن قبل از مشروطه بوروکراسی بلژیک را اقتباس کرد.
- اما ویژگی های ساختار اجتماعی و نظام سیاسی عقب مانده باعث شد سازمان اداری روی کاغذ بماند.
- پس از جنگ جهانی دوم و خروج اشغالگران در دهه 40 و حتی بعد از انقلاب بر علیه فساد اداری اقدام شد که کارساز نبود.

Payam Nour University Ebook

بوروکراسی از دید وبر

- فعالیت در سطح وسیع با حداکثر کارایی و مناسب انواع فعالیت‌های رسمی مانند مذهبی، نظامی، تولیدی و ...
- نتایج برای روسا قابل پیش بینی و محاسبه است.
- بوروکراسی وسیله اجرای اهداف رسمی، اعمال قدرت الیگارش‌ی بر جامعه، مظهر عقلانیت و کارایی است که نیاز جامعه جدید است.
- سرمایه داری شالوده آن را فراهم آورد.

نارسایی های نظام اداری ایران

- فساد اداری
- تورم کارکنان , هزینه ی زیاد بیکاری پنهان
- تمرکز تصمیم گیری در مرکز
- وجود سازمانهای موازی
- بها ندادن به شایستگی و تخصص در انتصاب ها
- تبعیض در پرداختها
- فقدان رابطه بین امنیت شعلی و انجام وظایف

ادامه نارسایی های نظام اداری ایران

- فقدان نظارت دموکراتیک بر بوروکراسی
- نقش اساسی دولت و عدم مشارکت مردم در توسعه روابط شخصی و حامی پروری به جای عام گرایی
- محافظه کاری و بی اعتنایی به ارباب رجوع
- تسلط عوامل سیاسی
- ساخت نظام آموزش
- بی توجهی به مطالعات علمی

زمینه تاریخی فساد اداری در ایران

- تعریف فساد اداری : سوء استفاده از قدرت دولتی برای منافع شخصی
- پیش از انقلاب مشروطیت :
- خرید و فروش مقامات و مشاغل رسمی و به مقاطعه دادن عایدی اراضی کشاورزی به جای پرداخت منظم مقامات
- به مقاطعه دادن سازمانها و استفاده از درآمد آن

ادامه زمینه تاریخی فساد اداری در ایران

- عدم جدایی منابع مالی اداری و شخصی
- تبدیل مقام اداری از خدمتگزار به سوداگر
- انحصار چند گانه بزرگ مالکان ، روحانیون بلند پایه ، مقامات بالای اداری در دست شاهزادگان ، امرا و خوانین

پیامد خرید و فروش مشاغل

- اجحاف کسبه نسبت به مردم به پشتوانه ی رشوه
- منبع درآمد دولت پس تعویض سریع افراد
- محروم کردن حکومت از مقامات اداری قابل اتکا
- تقویت قدرت طلبی گروههای منتقد

ادامه پیامد خرید و فروش مشاغل

- آشفتگی سیستم مالی
- قبل از مشروطه مشیرالدوله سپهسالار اقداماتی برای مبارزه با رشوه خواری انجام داد اما کارآمد نبود و فساد همچنان ادامه داشت.
- معمولاً در برابر شاه ظاهر سازی می شد.

فساد اداری در بوروکراسی نوین ایران

- قوانین پس از مشروطه و اصلاح نظام مالیات و ایجاد نهادها و سازمانهای نوین و حکومت متمرکز به کاهش فساد اداری کمک کرد .
- در دهه 50 به سبب افزایش بهای نفت فساد افزایش یافت .

ادامه فساد اداری در بوروکراسی نوین ایران

- پس از انقلاب طرحی برای مبارزه با فساد مطرح شد ، اقتصاد دولتی ، شبکه های اجتماعی غیر رسمی ، شبکه قاچاق کالا ، واردات دارو ، کاغذ و غیره فساد را گسترش داد .
- کاهش ارزش پول ملی و قدرت خرید بین کارمندان دولت فساد را به سطوح پایین بوروکراسی دولتی گسترش داد .

منشاء فساد اداری

- نخبگان سیاسی و اداری
- برخی گروه‌های متنفذ
- فقدان کنترل دموکراتیک
- مجازات قانونی فقط برای کارمندان رده پایین است.
- علت کمبود قانون نیست، اجرای قانون است.

رابطه بازاری در محیط اداری

- روابط بازاری در اداره به معنای بده بستان ، تبعیض در صدور پروانه یا کالا و غیره است.
- پست به جای شایستگی بر اساس وفاداری و طرفداری از حزب یا جناح توزیع می شد.
- نظارت دولت بر نفت ، گاز ، بانکها و ... افزایش رانت خواری در پی داشت.
- کارآفرینان مولد به سوی ثروت اندوزی هدایت شدند.

رابطه نظام اقتصادی، اجتماعی با فساد اداری

- فعالان اقتصادی سعی می کنند با مقامات بالای اداری رابطه غیر رسمی نزدیک برقرار کنند.
- کارکرد این ارتباط دو طرفه است.
- قوانین به نفع برخی و به ضرر برخی دیگر عمل می کند.

فساد اداری قانونی

- نخبگان حقوق و پاداش گزاف برای خود تعیین می کنند.
- پرداخت مبلغ گزاف برای سخنرانی یا به اسم حق الزحمه یا حق المشاوره
- بازدید های گروهی مقامات با حقوق و مزایا و حق ماموریت، هتل ها و ...
- مهمانی های دوره ای برای محکم کردن ارتباطات

ادامه فساد اداری قانونی

- عضویت در برخی سازمان ها مانند درویشان، انجمن ها و هیئت های مذهبی و غیره
- پیش کشی و هدایا، پورسانت و کمیسیون برای تاثیر بر مناقصه ها، قوانین یا تصمیم گیری ها
- اعطای زمین های مرغوب به قیمت نازل به مقامات بالای بوروکراسی
- مسکن ، اتومبیل، وام و ... با بها و بهره اندک

علل شکست برنامه های مبارزه با فساد اداری

- خود فروختگی مقاماتی که مسئول مبارزه با فساد هستند.
- مجازات نشدن شرکت کنندگان
- کارکردن برای نخبگان اداری و گروه های منتفذ اقتصادی

پیامد استمرار فساد اداری

- سود بخش های ثروتمند جامعه
- تبصره ها و ابهام ها راه فرار زورمندان
- کاهش اعتبار و حیثیت نظام اداری و قانونگذاری
- سوءاستفاده از مقام اداری در چارچوب قانون برای رهایی مقامات از مجازات
- راه حل گسترش نهادهای دموکراتیک است.

مقاله 9: بررسی ماهیت و ابعاد شکل گیری مسئله جوانان

افسانه کمالی

Payam Noor University Ebook

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. بررسی مسئله جوانان در ایران
2. بحث علل ساختاری مسئله جوانان

Payam Noor University Ebook

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور.....

مقدمه

- چرا جوان سال 57 مانند جوان سال 75 یا 77 نیست؟
- پاسخ: جوان قبل از انقلاب در انقلاب شرکت داشت و بعد در جنگ حضور یافت، اما جوان امروز جایگاه مشخصی ندارد.

جوان امروز چه وضعیتی دارد

- جمعیت ایران در زمان انقلاب 33 میلیون بود. در سال 70 به 60 میلیون رسید که نشانگر جوان شدن جمعیت است.
- در زمان انقلاب تعداد جوانان 300/6 میلیون و در سال 65 به 400/9 میلیون رسید.

ادامه جوان امروز چه وضعیتی دارد

- در سال 55 تعداد جوانان با سواد 56% بود و در سال 75 به 90% رسید و جمعیت مشغول به تحصیل از 25% به 37% رسید.
- در سال 55 حدود 1/3% در دوره عالی ، اما 9/26% بیکاری
- در سال 75 حدود 3/5% جوانان در دوره عالی و 1/50% بیکاری جوانان

مسائل جوانان

- نداشتن هویت ثابت، مسائلی متفاوت از جوان آستانه انقلاب
- نداشتن هویت واحد، از جوانان تیپولوژی نداریم، حدود سن جوانی هم مشخص نیست.

ادامه مسائل جوانان

- از ابعاد جهانی تغییرات جوانان شکاف نسل ها ، فرد گرایی و کاهش بازتولید الگوهای تثبیت شده اجتماعی است.
- قبل از طبقه اجتماعی یک مفهوم اقتصادی بود اما حال مفهومی روانشناختی و دارای الگوهای رفتاری خاص است.

ادامه مسائل جوانان

- عمومی بودن تغییرات در پی سیاست تعدیل پس از جنگ که مصرف گرایی و مانور تجمل در پی داشت . پیامد شامل تضاد اخلاقی، فرد گرایی و تعارض انتظارات و فعالیت ها گریبانگیر همه بود.

ادامه مسائل جوانان

- برونی بودن منشاء تغییرات که به خانواده ،مدرسه و نهاد های مذهبی و اجتماع پیوند نیافت و به رفتار نابهنجار دامن زد.
- نگاه ارزشمداران به تغییرات به این معنا که ارزش های گذشته درست بود، متعلق به همه است و ثابت است ، در حالی که از رهبری کاریزمایی امام اثری نبود.

بحث و نظر

- برای حل مسئله جوانان دو نظر وجود دارد: یکی در پی رفع نیاز های مادی جوانان شامل مسکن است و دیگری در پی هویت بخشی به جوانان با سیاست نصیحت است.
- راه حل، سیاست های ساختاری و تغییرات نهادی است به نحوی که به جوانان ارزش دهد و ارزش ها را به آنان انتقال دهد.
- باید مدیریت واحد داشت ، به تحقیق پرداخت، نظام آموزشی را به سمت درونی سازی ارزش ها اصلاح کرد و کیفیت برنامه های صدا و سیما را به سمت کاهش تضاد ارزش ها سوق داد.

مقاله 10: تحلیل جامعه شناختی مسکن شهری در ایران ، اسکان غیر رسمی

پرویز پیران

WWW.PNUJEB.COM

Powam Near University Esero

PNUJeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. تبیین سکونت غیر رسمی در ایران و جهان
2. معرفی نظریه ژئوپولتیک و ژئو استراتژیک در تحلیل مسئله

مقدمه

- دولت ها موظف اند شرایط دستیابی خانواده ها را به مسکن متعارف فراهم آورند.
- تا قبل از دهه 70 مسکن معضل جهان سوم بود حال مشکل جهان پیشرفته هم هست.
- مشکل مسکن محصول نظام سرمایه داری است.
- مسکن برای طبقه کارگر ارزش مصرف دارد و برای ثروتمندان نشانه منزلت است و برای طبقه متوسط حریمی خصوصی تلقی می شود.

Payam Noor University Co.

PNUweb

طرح مساله

- مسئله در سه سطح قابل بحث است:
 1. سطح خرد به رویداد ها می پردازد: اینجا منظور ایجاد سکونت گاه غیر رسمی است
 2. سطح میانه به تحلیل نهاد ها و سازمان ها می پردازد: اینجا منظور تحولات نظام شهری و کلان شهر ها است

ادامه طرح مسئله

1. سطح کلان به بررسی ساختار ها و تحولات تاریخی می پردازد: اینجا منظور نقش ادغام در اقتصاد سرمایه داری است. سکونت غیر رسمی در ایران محصول توسعه برون زا و برخی عوامل داخلی است
- سکونت گاه غیر رسمی پدیده منفی نیست زیرا مانع از شورش شهری است.

نظریه های مرتبط با مسکن شهری

- دیدگاه بوم شناختی
- دیدگاه کلاسیک نو
- دیدگاه زیپف و لووری
- دیدگاه رکس و مور
- دیدگاه مارکسیستی
- دیدگاه ژئوپلتیک و ژئو استراتژیک

دیدگاه بوم شناختی

- شهر محل تنازع بقا و جایگزینی مناسب تر در بهترین فضای شهری است.
- نزاع متغیر مستقل ، سکونت متغیر وابسته و طبقه اجتماعی متغیر واسط است.
- شهر به سه منطقه مرفه، فقیر نشین و منطقه گذار تقسیم می شود.
- منطقه گذار گرداگرد مرکز تجاری شهر است که از درون فرو می ریزد و تبدیل به مرکز تجاری می شود و بهای بالا پیدا می کند.

Payam Neer University Ebook

PNUeb

دیدگاه کلاسیک نو

- مسکن ارزش مصرف و مبادله دارد.
- علت اصلی بی خانمانی بیکاری و رکود اقتصادی است.
- از مرکز به طرف پیرامون بهای مسکن کاسته می شود.
- چون هزینه ایاب و ذهاب بیشتر می شود.

دیدگاه زیپف و لووری

- فضای شهری معلول بازی قدرت ، رقابت ، تضاد و درگیری است.
- فورم: زمین و مسکن سخت سازمان یافته است و در حال کنش و واکنش با سازمان های دیگر است.
- ویلیامز: سیاست و برنامه های شهری برای برخی فرصت و برای برخی زیان در پی دارد.
- وبر: توزیع فرصت های زندگی حاصل از توزیع نامتعادل قدرت است .

Payam Noor University Ebook

PNUeb

دیدگاه رکس و مور

- ملهم از وبر به الگوی مصرف پرداخت
- صاحبان مسکن دلخواه با اندازه دلخواه
- صاحبان مسکن دلخواه با استفاده از وام
- مستاجران در خانه های شورای مسکن
- مستاجران در مکان های در حال تخریب یا در انتظار تخریب
- صاحبان مسکن با وام کوتاه مدت که مجبورند تا پایان اقساط با دیگران هم خانه باشند.

Payam Noor University Ebook

PNUeb

دیدگاه مارکسیستی

- مالکیت مسکن یکی از پارامتر های باز تولید طبقه کارگر و تهیدستان شهری است.
- تولید انبوه مازاد سطح زندگی تهیدستان متشکل شهری را ارتقا بخشید.
- اما تهیدستان غیر متشکل بر اساس کاستلز سکونت غیر رسمی دارند.
- تهیدستان غیر متشکل کنشگران جنبش اجتماعی در رابطه با مصرف هستند.

در شرایط فعلی و جهانی شدن

- طبقه کارگر متشکل اهمیت تاریخی خود را از کف می دهد پس بیکار می شوند.
- به همراه کارگران غیر متشکل به خیابان خوابان کشورهای صنعتی تبدیل می شود.
- مهمترین عمل سیاسی فقرای شهری جهان سوم اشغال غیر قانونی زمین است .

تحلیل جامعه شناختی اجتماعات غیر رسمی نظریه ژنو پولتیک و ژنو استراتژیک در ایران

- ایل ، روستا و شهر سه رکن ساختار جامعه ایران است.
- در ایران شهر و روستا هیچگاه در مقابل هم قرار نگرفتند.
- سرمایه داری وارد جامعه ایران شد اما اشکال ما قبل سرمایه داری را از بین نبرد.
- آمیزه ای بی هویت ایجاد شد به نام توسعه برون زا

ادامه نظریه ژئوپولتیک و ژئواستراتژیک جامعه ایران

- این توسعه شهر محور است که به قول کاستلز بزرگ سری شهری در پی دارد.
- شهر جمعیت عشایر و روستا را در خود جذب کرد.
- اقتصاد متکی بر بخش خدمات شد و به حیطة ارزش مبادله وارد شد.

ادامه نظریه ژئوپولتیک و ژئواستراتژیک جامعه ایران

- اسکان خانوارها طبقاتی شد و سرمایه ها را زمین گیر کرد.
- تقاضای مسکن ارزان قیمت بیش از عرضه شد.
- تهیدستان شهری و لایه بالای طبقات فقیر از محدوده شهر بیرون رانده شدند.
- اسکان غیر رسمی امری مثبت است چون مانع از شورش شهری است.

مقاله 11: مسائل جامعه شناختی اجتماعات روستایی در ایران

محمد جواد زاهدی مازندرانی

WWW.PNUWEB.COM

Payam Nour University Eborac

PNUweb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. طرح مساله اجتماعی در روستاهای ایران
2. آسیب شناسی طرح علمی مساله روستا در ایران

مقدمه

- جامعه شناسی روستایی در ایران سابقه ای 40 ساله دارد
- مسئله دهه 40 جامعه شناسی روستایی اصلاحات ارضی است.
- مسئله دهه 50 نظام های بهره برداری و مهاجرت روستاییان است.
- مسئله دهه 60 پس از انقلاب محرومیت زدایی از روستاها است.
- مسئله دهه 70 همچنان مسئله فقر روستایی و اشتغال است.

مسائل اجتماعی روز در جامعه روستایی کشور

- فقر و آسیب پذیری روستائیان
- نبود مدیریت اجتماعی و تولیدی در روستاها
- عدم تعادل عرض و تقاضای نیروی کار در بخش کشاورزی
- عدم تمایل جوانان روستایی به فعالیت کشاورزی
- محرومیت و سطح پایین زندگی در مناطق روستایی

فقر و آسیب پذیری روستائیان

- متوسط اعضای خانوار روستایی 4 نفر، اما تعداد افراد شاغل 6/1 نفر است.
- بر اساس شناختن جهانی آستانه فقر 365 دلار برای هر نفر، 82 درصد خانوارهای روستایی ایران زیر آستانه فقر قرار دارند.

نبود مدیریت اجتماعی و تولیدی در روستا

- پیشینه مسئله به اجرای اصلاحات ارضی دهه 40 باز می گردد
- جایگزینی شرکت های تعاونی، نصب مجدد کدخدایان، انجمن های روستایی و شوراهای اسلامی نیز نتوانست مسئله مدیریت روستا را حل کند.

ادامه نبود مدیریت اجتماعی و تولیدی در روستا

- به افزایش اختلافات خانوادگی و شخصی به کاهش فعالیت های دسته جمعی، ناتوانی از استفاده منتظم از ماشین آلات، تخریب منابع، عدم شرکت در فرایند توسعه و محدود ماندن توان انتخاب و تصمیم سازی در روستا، محقق نشدن هدف توانمند سازی مردم و بالاخره تشدید مهاجرت های ناشی از کاهش انسجام اجتماعی منجر شد.

جوانی بافت جمعیت و عدم تعادل عرضه و تقاضای نیروی کار

- سالانه 550 هزار نفر نیروی جدید به بازار کار روستا وارد می شود.
- مازاد نسبی نیروی کار در بخش کشاورزی تخریب منابع را در پی دارد.
- به سبب فقدان تنوع شغلی و سرمایه گذاری اندک در تولید ، جوان روستایی از یافتن شغل ناامید است.

روند سالخوردگی در بخش کشاورزی

- قدر نسبی شاغلان سالخورده بخش کشاورزی 6/34% از بخش صنعت (8/10%) و خدمات بیشتر است.
- این وضعیت ناشی از مهاجرت نیروی کار جوان است.
- سالخوردگی نیروی کار به معنای کاهش در آمد، بهره‌وری نیروی کار و نوآوری و نوپذیری در روستا است.

بالا بودن میزان مهاجرت های روستایی

- زاد و ولد و مهاجرت دو عامل تعیین کننده جمعیت روستا است.
- به رقم افزایش قدر مطلق جمعیت از دهه 40 نسبت جمعیت روستا به شهر کاهش یافته است.
- مهاجرت برای شهر آسیب زا و برای روستا محرومیت ساز است.
- تخلیه جمعیت روستا به معنای گسترش بیابان ها است.

پایین بودن سطح رفاه در روستا

- ماهیت تولید کشاورزی در مقابل مشکلات اقلیمی، تولیدی و اجتماعی بسیار آسیب پذیر است.
- سرمایه گذاری در امور رفاهی روستاها به سبب کمی جمعیت مقرون به صرفه نیست.
- طرح های شهید رجایی ، بیمه محصولات کشاورزی ، بیمه خدمات درمانی و طرح زینب کبرا نتوانسته است پاسخگوی ناامنی اجتماعی و اقتصادی و کثرت جمعیت آسیب پذیر روستا باشد.

ادامه پایین بودن سطح رفاه در روستا

- پراکندگی روستاها، پراکندگی زمین ها ، منابع درآمد محدود، نازل بودن بهره وری در کشاورزی نیز موثر است.
- مسائل اجتماعی و تولیدی روستا فراتر از موارد فوق است.

ریشه یابی مسائل اجتماعی روستاهای کشور

- مارکس به تقسیم کار مادی و معنوی شهر و روستا اشاره می کند.
- وبر به فضای آزاد و استقلال اقتصادی شهر از روستا اشاره می کند.
- اما در ایران شهر و روستا از یکدیگر جدا نبوده بلکه شهر ها به استعمار روستا می پرداختند.
- شکاف اقتصادی و فرهنگ روستا و شهر، احساس حقارت و کینه را در روستائیان افزایش داد.

ادامه ریشه یابی مسائل اجتماعی روستاهای کشور

- حاصل شکاف مهاجرت نیروها و از کف رفتن اخلاق جمع گرایانه و همبستگی جمعیت روستایی شد.
- تقابل و موضع گیری در برابر شهریان مانع از نوسازی و رشد بهره وری کشاورزی شد.
- مسئله محوری جامعه روستایی کشور بی سامانی ناشی از تضاد سنت و مدرنیسم در روستا است.

بازتاب مسائل اجتماعی روستا در کتاب های درسی دانشگاهی جامعه شناسی روستایی ایران

- مونوگرافی نویسی از 1301 شروع شد و دهه 40 اوج گرفت.
- کار آل احمد بین مونوگرافی ها و کار لمپتون در بین کتاب های جامعه شناسی روستایی چشمگیر است.
- دهه 40 و 50 نیز چند کتاب جامعه شناسی روستایی تدوین شد.

ویژگی مشترک کتاب های جامعه شناسی روستایی تدوین شده در ایران

- فاقد چارچوب نظری مشخص است.
- فاقد چارچوب نظری جامعه شناسی روستایی است.
- به ارائه گزارش از نهاد ها و سازمان های دست اندرکار در روستا اکتفا کرده است.
- به جز کتاب های اول بقیه تکراری و عمدتاً مبحث اصلاحات ارضی است.

چهار دوره مقالات جامعه شناسی روستایی (1852-1972)

- قبل از قرن 20 مارکس و انگلس به نقش تاریخی دهقان پرداختند.
- از قرن 20 تا پایان جنگ دوم جنبش های دهقانی انگیزیه مطالعه ویژگی های اجتماعی ، روانی و کنش روستائیان شد.
- دوران بازسازی پس از جنگ انگیزه نوسازی متوجه تاخر فرهنگی جامعه روستایی شد.
- دوران جنگ سرد (60 و 70) اقتصاد سیاسی روستا مد نظر قرار گرفت.

تولیدات جامعه شناسی روستایی در ایران

- جامعه شناسی رسمی و دانشگاهی کشور قادر به شناسایی مسائل محوری جامعه روستایی نیست.
- سبب وابستگی مالی ، نارسایی نظری ، ضعف روش شناختی و عدم حساسیت به طرح مسائل روزآمد است.

نتیجه گیری

- مسائل محوری باید در چارچوب برهم کنش روستائیان ایران با جامعه و اقتصاد جهانی بحث شود .
- ریشه ای ترین مسئله جامعه روستایی ایران تعارض سنت و مدرنیته است.
- تلاش برای شناخت ابعاد و مسائل محوری روستا در مورد تعارض سنت و مدرنیته لازم است.

مقاله 13 : خشونت خانوادگی خشونت اجتماعی

شہلا اعزازی

www.pnuweb.com

Punjab University E-Book

PNUweb

...کتابخانہ الکترونیکے پیام نور....

اهداف مقاله

1. تاثیر خشونت در خانواده بر خشونت در جامعه
2. علل سازش زن با رفتار خشونت آمیز در خانواده

مقدمه

- اولین مطالعه را هنری کمپ انجام داد.
- به تدریج مددکاران ، مشاوران ، پزشکان ، پرستاران و جرم شناسان که شاهد خشونت بودند تولید کننده مقاله شدند .

خشونت خانوادگی: مقایسه و نظریه ها

- خشونت شامل انواع : بدنی (سنگین، سبک) روان و اجتماعی و سوء استفاده جنسی است.
- گلزواستراوس : خشونت رفتاری با قصد آشکار برای وارد کردن آسیب بدنی به فرد دیگر است.
- مگارژی : رفتار افراطی پرخاشگرانه که احتمالاً باعث آسیب مخفی به قربانی می شود.

ادامه خشونت خانوادگی: مقایسه و نظریه ها

- تحقیقات بین عوامل فردی، طبقه، نژاد، قومیت و فرهنگ و خشونت رابطه نشان نداد.
- اما بین جامعه ساختار سلسله مراتبی و غیر دموکراتیک و خشونت رابطه مثبت به دست آمد.
- گالتونگ: خشونت ساختاری ایجاد فاصله بین قابلیت های جسمی روانی و قابلیت های واقعی است.

نظریه های رابطه خشونت خانوادگی و خشونت ساختاری

- یادگیری اجتماعی: جامعه پذیری جنسیتی در خانواده و ساختار اجتماعی عامل موثر خشونت است.
- نظارت اجتماعی: دولت بر خانواده امکان نظارت ندارد ، جامعه خشونت در خانواده را مجاز می داند.
- فمینیسم: ساختار اجتماعی مردسالار و ایدئولوژی ، مورد توافق زن و مرد بر خشونت خانوادگی موثر است.

ادامه نظریه های رابطه خشونت خانوادگی و خشونت ساختاری

- مارتین (1995): استتمار و بی اعتباری حاصل از ساختار های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بر خشونت مردان بر زنان موثر است.
- فنیکل هوا (1988): گردش خشونت: تحمل خشونت ساختاری موجب تقویت خشونت خانوادگی و گردش آن از نسلی به نسل دیگر است.

خشونت خانوادگی در ایران

- مطالعه بین سواد، مدت ازدواج زنان و مردان و خشونت دیدگی زنان رابطه نشان نمی دهد
- اما 44% زنان خشونت دیده شاغل بودند
- یک سوم زنان در خانواده پدری شاهد خشونت بودند
- زنان گزارش کردند که شوهرانشان نیز در خانواده پدری شاهد خشونت بودند

ادامه خشونت خانوادگی در ایران

- زنان با مقصر پنداشتن خود رفتار خشن و نابهنجار مرد را توجیه می کنند.
- خانواده جهت یاب(پدری) به همراه نگرش اجتماعی ، برای زن تلقی برتری مرد بر زن ایجاد می کند.

ادامه خشونت خانوادگی در ایران

- خصالت خصوصی بودن رفتار خانوادگی از نظارت رسمی و غیر رسمی جامعه بر خشونت خانوادگی می‌کاهد.
- حمایت قانونی از مردان و مرد بودن کار قضاوت شکایت زن از خشونت مرد را بی‌نتیجه می‌گرداند.

ادامه خشونت خانوادگی در ایران

- مراکز مشاوره نیز اکثرا زنان را تشویق به سازش می کنند.
- مردان معمولاً تمایلی به حضور در جلسات مشاوره ندارند.
- فرزندان که شاهد خشونت در خانواده اند نا به هنجاری های رفتاری و روانی دارند.

ادامه خشونت خانوادگی در ایران

- ترس زن از رها شدن فرزندان، مشکلات اقتصادی و نگرش بدجامعه نسبت به طلاق و آگاهی از فشار خانواده برای ازدواج مجدد پس از طلاق، موجب انصراف از طلاق و سازش زن با خشونت شوهر می شود.

مقاله 13: عوامل زمينه سازي تن دادن زنان به روسپيگري

شهين عليايي زند

WWW.PNUJEB.COM

Payam Nour University Eger

PNUJeb

...کتابخانه الکترونيکي پيام نور....

اهداف مقاله

- آشنایی با تاریخچه روسپیگری
1. عوامل موثر بر روسپیگری
 2. رابطه روسپیگری با اعتیاد

مقدمه

- تعریف: رابطه جنسی با هدف کسب دستاورد های مادی
- روسپیگری قدمت دارد، در بین معابد آتن دارای معبد بودند.
- صاحبان قدرت از آن سود می بردند در چین برای رونق اقتصادی روسپیان از تجار و صاحب منصبان پذیرایی می کردند.
- گزارش ها بیانگر سرمایه گذاری کشور ها بر سیاست جنسی است.
- در 592 ق.م برای روسپی خانه قانون تدوین کردند.
- از روسپی خانه ها در ایران مالیات های فراوان اخادی می شد.
- ارسطو، رسو و نیچه بر عقب نگه داشتن زن اصرار ورزیدند.

نتایج

- مصاحبه بالینی با 147 زن روسبی نشان داد 2 درصد این زنان تحت سرپرستی نهاد های اجتماعی تربیت شده بودند.
- خانواده زنان روسپی مرگ و میر والدین، مهاجرت و مسائل قانونی را بیشتر تجربه کرده اند.

ادامه نتایج

- اعتیاد پدر و مادر علت اصلی جدایی والدین بوده است.
- از مصرف مواد مخدر، بیکاری، مهاجرت برای یافتن کار و شرایط نابسامان اقتصادی رنج می بردند.
- 44% از زنان روسپی از لحاظ روانی خود را در خانواده موجودات کم ارزش می دانند .

ادامه نتایج

- 43/5% زنان روسپی در زندگی خانوادگی به میزان زیادی کمبود مهر و محبت را احساس کرده اند.
- پدر و مادر خود را نامهربان تر دانسته از تبعیض رفتاری آن ها رنج می بردند.

ادامه نتایج

- 22/5% در دوران کودکی قربانی سوءاستفاده جنسی بوده اند.
- 11% مورد سوءاستفاده جنسی از سوی محارم بودند.
- 25% به سبب تنگناهای خانوادگی و عدم وابستگی عاطفی و روانی در سنین نوجوانی از خانه فرار کردند.

ادامه نتایج

- 8/94% افراد فرار کرده به فاصله 48 ساعت روسپی شده اند.
- شوهران آن ها نیز اغلب بیکار، متاهل، معتاد و یا پخش کننده مواد مخدر بوده اند.
- 54% از شوهران زنان روسپی مورد مطالعه معتاد معتاد یا در قاچاق مواد مخدر دست داشتند.
- 68% از این زنان به وسیله دوستان یا هم محلی های خود با روسپیگری آشنا شده اند.

ادامه نتایج

- 8/33% قبل از روسپیگری معتاد بوده اند و یا چند بار مواد مصرف کرده اند.
- 43% بعد از روسپیگری معتاد شده اند.
- معتادان علاوه بر روسپیگری به قاچاق مواد مخدر نیز می پردازند.
- اکثر این زنان داران سواد اندک هستند و هیچ گونه مهارت درآمد زایی ندارند.

بحث و بررسی

- خانواده مانند آینه، عملکرد سایر نهاد ها را منعکس می کند.
- اعتیاد و بیکاری علت اصلی از هم گسیختگی خانواده ها بوده است.
- در ایران بسیاری از اسکله ها و باند های فرودگاه ها خارج از نظارت ماموران گمرک عمل می کنند.

ادامه بحث و بررسی

- پس بدون کشت خشخاش سالانه 800 تن مواد مخدر مصرف می شود.
- دو سوم زنان روسپی و 53% از همسران آن ها اعتیاد را تجربه کرده اند یا در قاچاق مواد مخدر دست داشته داشته اند

ادامه بحث و بررسی

- پس اعتیاد با روسپیگری ارتباطی تنگاتنگ دارد.
- فضای نا امن و عاری از محبت خانواده عامل سوق به روسپیگری است.
- روند رو به رشد سوءاستفاده از کودکان روسپیگری را در آینده دامن می زند.
- سرانجام اکثر ازدواج های مصلحتی فرار از خانه و روسپیگری است.

مقاله 14: علل ساختاری اعتیاد در ایران

جعفر سخاوت

WWW*PNUJEB*COM

Powam Near University Ego

PNUJeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. بررسی عوامل موثر شیوع اعتیاد
2. بررسی راه حل های ساختاری مقابله با اعتیاد

مقدمه

- چرا با وجود آگاهی از زیان ها مصرف مواد بین قشر جوان رو به افزایش است.
- اثر جهانی شدن بر نهاد های اجتماعی و توزیع نا عادلانه پاداش ها به همراه احساس بی ارزش مردم و عدم مشارکت در فعالیت های اجتماعی جنبش های اعتراضی در پی دارد.

Payam Noor University Ebook

دیدگاه تالکوت پارسونز

- پسران در دوران کودکی محبت بی قید و شرط دریافت می دارند اما در دوران بلوغ دریافت محبت مشروط به توفیق فردی می شود.
- همه جوانان در کسب شغل و موقعیت برنده نیستند ناتوانی در رسیدن به اهداف اجتماعی موجب احساس بی کفایتی و نا امنی در جوانان است.
- جوان خانواده را مقصر تلقی می کند و دچار بی اعتمادی و فاصله از جامعه می شود.

Payam Neer University Ebook

PNUeb

ادامه دیدگاه پارسنز

- هنجار های اجتماعی خانواده را مقدس می شمارد پس جوان اعتراض خود را متوجه هنجار های اجتماعی می کند از جمله تخریب اموال عمومی، مصرف مواد مخدر و ... است.

ادامه دیدگاه پارسنز

- انتخاب همسر برای دختران احساس نا ایمنی ایجاد می کند
آن ها نمی توانند پیشقدم باشند . دختر بین مادر و خانه
دار خوب بودن و داشتن جاذبه های ظاهری سرگردان است
- واکنش دختران نیز ابراز خشم و نفرت و مقابله با
هنجارهای اجتماعی است.

دیدگاه جک یانگ

- بک و گیدنز: جامعه جدید مشروعیت خود را از دست داده است
- یانگ: در سه رکن خانواده، شغل و اجتماعات محلی تغییر ایجاد شده است.
- میان اعضای خانواده ارتباطات و تعاملات کاهش یافته است.
- نظارت اجتماع محلی بر رفتار افراد از بین رفته است.

ادامه دیدگاه جک یانگ

- شغل دیگر ضامن هویت شغلی پایدار نیست.
- تغییر در این ارکان، احترام و برابری شهروندان را کاهش داده است.
- افراد حاشیه ای دارای احساس بهره کشی فاقد سازمان های سیاسی و اجتماعی معمولاً به جنایات فحیح دست می زنند.
- رابرت بوهم: عدم پیوند با جامعه و مردم دیگر جرم زا است.

تغییرات ساختاری به عنوان راه حل اعتیاد

- پیشگیری ارزان ترین راه است باید تغییرات ساختاری ایجاد کرد.
- بهبود شرایط زیست در مناطق محروم
- جذب طرد شدگان و برنامه ریزی برای رفع نابرابری

ادامه تغییرات ساختاری به عنوان راه حل اعتیاد

- آموزش مهارت های شغلی، دریافت حمایت از سوی شبکه حمایت اجتماعی و بهداشتی
- ایجاد امنیت اقتصادی اجتماعی، قضایی برای آحاد مردم
- جلوگیری از احساس محرومیت نسبی، کم ارزشی و بی ارزشی و انزوای افراد

مقاله 15: فرار مغزها ، بحثی نظری در باره مهاجرت نیروی انسانی پرورده

فرهنگ ارشاد

WWW*PNUeB*COM

Payam Nour University Ezo

PNUeb

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. نقد نظریه های پیشین مربوط به فرار مغزها
2. مروری بر انواع فرار مغزها

مقدمه

- در کشورهای غربی نه تنها مسئله نیست بلکه حلال مسائل است.
- فرار مغزها حاصل شبکه نابرابر و نامتوازن بین المللی است.
- مناسبات داخلی و بین المللی جهان سوم مانع از بهره گیری نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده است.
- 25% افراد دارای تحصیلات عالی ایرانی در امریکا زندگی می کنند . 77% ایرانیان ساکن امریکا تحصیلات عالی دارند که به معنای 4/3 % میلیارد دلار سرمایه ایران در آن کشور است.

نارسایي تحليل هاي نظري در باره فرار مغزها

- مکتب اثبات گرایی: فرار مغزها حاصل دافعه و جاذبه مبدا و مقصد است.
- سرمایه انسانی : مهارت کالا است جایی می رود که بیشترین بازدهی را دارد.

ادامه نارسایی تحلیل های نظری در باره فرار مغزها

- انتقال معکوس فناوری: مبادله ای بین ورود تکنولوژی به جهان سوم و خروج نیروی انسانی آموزش دیده به سمت کشورهای پیشرفته است.
- دوگانگی ساختار گیدنز: دو عامل کارگزار انسانی (ساختار اقتصادی و حقوقی) و کارگزار انسانی (نیروی انسانی ماهر) هر دو در شکل گیری فرار مغزها دخیل هستند.

شکل های مختلف فرار مغزها

- کاهش جمعیت جوان در غرب به همراه انقلاب اطلاع رسانی فرا رمغزها را تشدید می کند.
- فرار بالفعل مغزها : نیروی انسانی ماهر مهاجرت کرده

ادامه شکل های مختلف فرار مغزها

- فرار بالقوه مغزها: نیروی انسانی ماهر در مبدا ساکن است. اما :
- در استخدام شرکت های چند ملیتی
- از طریق اینترنت دستاوردهای علمی خود را منتقل می کند.
- افراد شاغل در بخش پژوهش و علم به بازار کسب و کار تغییر شغل می دهند.

نتیجه گیری

- فرار مغزها بیانگر رابطه نامتقارن ساختارهای بین المللی است.
- بخش عمده از انگیزه مهاجرت حاصل سیاستگذاری ظریف و آزمون شده کشورهای ثروتمند است.

ادامه نتیجه گیری

- جهان سوم می تواند نارسایی های سیاسی – اقتصادی و مدیریتی داخل کشور را تدبیر کنند .
- تشکیل همایش سنجیده با شرکت بخشی از نیروی ماهر مهاجرت کرده روشنی بخش تبیین فرار مغزها خواهد بود .

مقاله 16: قدرت ، سیاست های اقتصادی و فساد در ایران

حسین راغفر

WWW.PNUeB.COM

Payam Nour University Ebooks

PNUeB

...کتابخانه الکترونیک پیام نور....

اهداف مقاله

1. شناخت نقش ساختار قدرت در سطوح ملی و بین المللی در توسعه یا محدود ساختن فساد
2. بحث در مورد راه حل مقابله با فساد

مقدمه

- تعریف فساد: سوء استفاده از موقعیت ، قدرت و منابع عمومی با هدف کسب نفع شخصی است.
- در نظام سلطنتی نقض معیارها و ضوابط اخلاقی است.
- در نظام دموکراتیک کانون فساد رفتار سیاستمداران و مدیران است.
- در نظام جهانی ثروت و قدرت ، وضع مقررات و قوانین را در پی دارد.

ساختار قدرت و فساد

- ساختار قدرت جهانی به دلیل نفع اقتصادی مانع تغییر سلسله مراتب قدرت در جهان است.
- نظام مستبد و حکومت فاسد به نفع ساختار قدرت جهانی است.
- ساختار قدرت جهانی فرار سرمایه از کشورهای فقیر به غرب را تسهیل و حمایت می کند.

تعامل ساختارهای جهانی و ملی قدرت

- ساختار قدرت ملی و بین المللی یکدیگر را تایید می کند.
- نابرابری اقتصادی بی عدالتی و فساد گسترده در پی دارد
- ثروت و قدرت نابرابری جهانی و نابرابری ملی را افزایش می دهد.

ادامه تعامل ساختارهای جهانی و ملی قدرت

- راه حل جلب مشارکت مردم در تصمیمات و تحقق توسعه سیاسی همراه توسعه اقتصادی است.
- بین دو عرصه اقتصاد و سیاست رابطه مشروع و قانونی باشد ، هر دو باید محدود شود .

نفت ساختار سیاسی و فساد

- مردم سالاری در کشورهای نفت خیز به نفع نظام جهانی نیست.
- درآمد نفت انگیزه ای برای کشف منابع جدید و سرمایه گذاری های جدید در سایر بخش ها ایجاد نمی کند .

ادامه نفت ساختار سیاسی و فساد

- اتکا به درآمد نفت حاکمان را از مشارکت مردم بی نیاز می نماید .
- فروش نفت زمینه گسترش فساد ، تضعیف نظام مالیاتی ، رانت خواری ، نابرابری و وابستگی است .

تأثیر فساد بر رشد و توسعه اقتصادی و شاخص های اجتماعی

- افزایش مالیات که به معنای فشار بر بخش خصوصی است افزایش هزینه بخش خصوصی مانع رشد فرصت های شغلی ، افزایش هزینه سرمایه ، ناامنی اقتصادی و فرار مغزها می شود.
- کاهش سرمایه گذاری خارجی ، کاهش سرمایه گذاری در نیروی انسانی و کاهش کیفیت خدمات دولتی ، عامل مرگ و میر کودکان و اطفال و افزایش افت تحصیلی است .

رشد فساد در ایران بعد از جنگ

- گفتمان مسلط از حمایت محرومان به امنیت سرمایه دار تغییر یافت.
- سیاست تعدیل در جهت سیاست های خارجی و همکاری با نظام جهانی و تشنج زدایی تفسیر شد.
- اما فن آوری ارتباطات آگاهی و انتظارات مردم را از رهبران بالا برد.

ادامه رشد فساد در ایران بعد از جنگ

- خصوصی سازی موجب تراکم قدرت و ثروت ، نابرابری و فساد بیشتر شد .
- از علل شکست خصوصی سازی فقدان نهادهای مردمی ناظر ، پاسخگو نبودن صاحب منصبان و ضعف دستگاه قضایی بود.

راههای مقابله با فساد

- کاهش انگیزه سوء استفاده از قدرت و بازار
- رفع معادله:
- پاسخگویی - تشخیص مصلحت + انحصار = فساد
- تحقق معادله:
- پاسخگویی + رقابت - مشارکت = اصلاح سیاسی
- بازبودن نظام سیاسی بر روی گروههای رقیب

ادامه راه های مقابله با فساد

- مشارکت شهروندان در تصمیم گیری های سیاسی.
- تقویت سازوکارهای کنترل سوء استفاده از قدرت .

نتیجه گیری

- معنای زندگی حاصل برقراری ارتباط است.
- اعتبار انقلاب بدون ارتقای گفتگو مورد تردید است.
- قدرت - ثروت غیر پاسخگو با نفوذ در ساختار سیاسی حامی منافع اقلیت به هزینه اکثریت است.